

УДК 378.14

Совгіра С.В., Гончаренко Г.Є. (Україна, Умань)

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ

Підготовка майбутніх учителів до екологічного виховання учнів на високому рівні розуміння ними екологічних проблем передбачає виконання ряду завдань, які спрямовані на розвиток у студентів системи адекватних екологічних уявлень; формування гуманного ставлення до природи; освоєння студентами екологічно безпечних технологій природокористування. Для вирішення цих завдань постає необхідність доцільного добору організаційних форм та активних методів підготовки майбутніх учителів до екологічного виховання учнів.

Цілком обгрунтованим є застосування різноманітних методів, які Е. Артамонова, М. Исакова поділяють на: методи викладання (лекція – розповідь, показ – демонстрація, пояснення, бесіда, пояснювально-ілюстративний метод, активні методи навчання – проблемний виклад, дискусія; навчальні, імітаційні, рольові, ділові та ін. ігри, кейс-метод та ін.), методи навчання (слухання, осмислення, вправа, вивчення підручників і першоджерел, моделювання, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький та ін.), методи виховання (методи розвитку свідомості особистості – пояснення, переконання, розповідь, бесіда, роз'яснення, навіювання, інструктаж, прохання, приклад; методи розвитку поведінки – вправа, привчання, вимога, доручення, метод довірчого міжособистісного спілкування, метод створення ситуацій, ігрові методи, тренінги, проведення заходів за рамками навчального плану – культурні заходи, соціально-значущі акти, участь у громадському житті та ін.), методи стимулювання (заохочення, змагання, схвалення, нагородження та ін.) [1, с. 47].

У процесі підготовки майбутніх учителів до екологічного виховання учнів використовуються різноманітні методи: у навчальній діяльності: пояснювальний, ілюстративний, репродуктивний, дискусійний, ігровий, тренінговий; у позааудиторній еколого-спрямований – ілюстративний, дискусійний; у науково-дослідній – дослідний, пошуковий, проектний.

В основу поділу організаційних форм покладено характеристики особливостей комунікативної взаємодії між викладачем і студентом, а також між самими студентами. Організаційні форми діляться на індивідуальні (аудиторні (лекції, колоквиум, іспит), позааудиторні (конференції, дебати та ін.); групові (аудиторні (семінар, практичні, лабораторні заняття, консультації, самостійна робота); позааудиторні (екскурсії, походи, клуби, секції тощо), фронтальні (консультації в поєднанні з додатковими заняттями, самостійна робота студентів, керівництво написанням курсових і кваліфікаційних робіт, керівництво науково-дослідною роботою студентів тощо).

А. Сахно найважливішими формами підготовки студентів називає їх практичну діяльність під керівництвом кураторів, викладачів з охорони природи у напрямі благоустрою територій, включаючи очищення малих річок, струмків від сміття, шефство над зонами відпочинку [2, с. 44].

Крім цього, новим може бути введення дистанційної форми навчання, коли подається відео-лекція фронтального охоплення, і студенти можуть слухати лекції відомих професорів і вчених з інших міст і країн, перебуваючи як у навчальній аудиторії, так і індивідуально за місцем проживання, маючи вихід в Інтернет і скайп.

Розглянуті нами аспекти застосування організаційних форм і активних методів навчання у процесі підготовки майбутніх учителів до екологічного виховання учнів сприятимуть підвищенню мотивації навчання, активізації пізнавальної діяльності студентів у напрямі вивчення екологічних проблем, розвитку їх самостійності і формуванню екологічних умінь і навичок прикладного характеру.

Література

1. Артамонова Е. И. Экологическое воспитание будущего учителя в едином образовательном процессе педагогического вуза / Е. И. Артамонова, М. О. Исакова // Педагогическое образование и наука. – № 8. – 2012. – С. 43-53.
2. Сахно А. В. Экологическое воспитание учащихся / Сахно А. В. – Минск : Красико-Принт, 2005. – 128 с.